

Кадольнонок І. В.

аспірант,

кафедра міжнародних відносин,

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара,

пр. Науки, 72, Дніпро, 49045, Україна

E-mail: ivan@kadolonok.comORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5691-122X>**ПОТЕНЦІАЛ МІЖНАРОДНОЇ АКТИВНОСТІ США ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ЇХ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ**

У статті досліджується, як широкий спектр глобальних можливостей США впливає на пріоритети їх зовнішньої політики. Предметом аналізу є «потенціал міжнародної активності» США, що охоплює економічні, військові, дипломатичні та технологічні ресурси держави. Проведено детальний аналіз наявних наукових праць, публікацій та статистичних даних, які демонструють роль США як світового лідера та реакцію на нові виклики. Зокрема, розглянуто долю США в світовій економіці близько 26% світового ВВП, обсяг оборонного бюджету 916 млрд дол. у 2023 р. найвищий у світі та глобальну мережу військових баз 128 закордонних баз у 49 країнах. Систематизовано пріоритети американської зовнішньої політики, спираючись на опитування громадської думки зосередженість на боротьбі з тероризмом, ядерним розповсюдженням, енергетичній безпеці, підтримці союзників тощо та офіційні стратегічні документи. У роботі показано, що в умовах трансформації світового ладу та зростаючої конкуренції з Китаєм і Росією США як потужний «глобальний поліцейський» підтримують пріоритети, спрямовані на збереження лідерства в традиційних військових і дипломатичних сферах та посилення ролі в новітніх технологічних, інформаційних напрямках. З'ясовано, що високий рівень міжнародної активності накладає «відбиток» на зовнішню політику США: з одного боку, зростають вимоги до поділу тягаря світової безпеки серед союзників особливо серед республіканців, з іншого підтримується глобальна відповідальність США у сфері безпеки й економіки. Використано методи теоретико-аналітичного огляду, порівняльного аналізу статистичних даних та експертних висновків. Результати дослідження свідчать про те, що потенціал міжнародної активності США прямо корелює з її зовнішньополітичними пріоритетами, які переважно зосереджуються на забезпеченні національної безпеки, економічного добробуту та стримуванні глобальних загроз.

Ключові слова: потенціал міжнародної активності, зовнішня політика, пріоритети США, глобальна безпека, великий Третій, технологічна конкуренція.

Постановка проблеми в загальному вигляді, її зв'язок з науковими або практичними задачами. У ХХІ столітті міжнародні відносини перебувають у стані динамічної трансформації, де ключову роль відіграють великі держави, насамперед Сполучені Штати Америки. Саме США завдяки своєму економічному, військовому та дипломатичному потенціалу визначають основні вектори розвитку світової політики, забезпечуючи баланс сил у глобальному масштабі. Проте, посилення тенденції до формування багатополарності, конкуренція з боку Китаю та

© Кадольнонок І. В., 2026

Стаття поширюється
на умовах ліцензії
відкритого доступу (CC BY 4.0)

російської федерації, а також нові глобальні виклики, зокрема такі як тероризм, енергетична нестабільність, кліматичні зміни та кіберзагрози змушують Вашингтон адаптувати та переглядати свої зовнішньополітичні пріоритети.

Питання про співвідношення потенціалу міжнародної активності США та формування пріоритетів їх зовнішньої політики має як теоретичну, так і практичну актуальність. Теоретичну тому що дозволяє описати механізм взаємодії «ресурсів сили» з політичними цілями, а практичну оскільки дає змогу спрогнозувати майбутні дії США у ключових регіонах світу. Адже міжнародна активність Сполучених Штатів не є довільною: вона визначається реальними економічними, військовими й технологічними можливостями держави. Саме цей «ресурсний базис» обумовлює здатність США просувати ті чи інші пріоритети у сфері безпеки, економіки чи міжнародних інституцій.

У науковій літературі традиційно існують два підходи до пояснення американського глобального лідерства. З одного боку, прихильники реалізму розглядають США як державу, що прагне зберегти гегемонію через накопичення військової та економічної могутності. З іншого, у рамках ліберальної парадигми акцент робиться на міжнародних інститутах, м'якій силі та економічній взаємозалежності, які США активно використовують для легітимізації свого впливу. Проте, незалежно від теоретичної школи ключовим чинником залишається потенціал міжнародної активності як здатність США реально діяти на глобальній арені.

На сучасному етапі потенціал США проявляється у кількох вимірах. По-перше, у економічному, адже американська економіка становить близько чверті світового ВВП, а долар залишається головною валютою міжнародного обміну. По-друге, у військовому, що виражається у найбільшому оборонному бюджеті світу та глобальній мережі військових баз. По-третє, у дипломатичному, оскільки США мають найбільшу кількість двосторонніх і багатосторонніх угод та вплив на міжнародні організації. По-четверте, у гуманітарному та інформаційному потенціалі, який реалізується через культурну експансію, медіа та освіту. Нарешті, у технологічному вимірі – лідерстві у сфері інновацій, штучного інтелекту, кібербезпеки та космічних досліджень.

Усе це зумовлює потребу системного дослідження того, як вказані ресурси перетворюються на конкретні зовнішньополітичні пріоритети США. Чи є ці пріоритети лише реакцією на зовнішні виклики? Чи вони задаються внутрішньою логікою ресурсів і можливостей, якими володіють США? Відповідь на ці питання дозволяє краще зрозуміти сучасні тенденції американської зовнішньої політики та оцінити її перспективи у контексті глобальної конкуренції.

Таким чином, актуальність дослідження полягає у необхідності з'ясувати взаємозв'язок між потенціалом міжнародної активності США та формуванням їх зовнішньополітичних пріоритетів, що є важливим завданням як для теорії міжнародних відносин, так і для практики прогнозування світової політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, методологічної основи дослідження. Серед останніх досліджень і публікацій, на які спирається автор, чільне місце посідають праці українських дослідників. Зокрема, І. Дудко здійснило огляд зовнішньополітичного курсу Д. Трампа в умовах формування нового світопорядку (Dudko, 2023); Д. М. Лакішик розкрив основні аспекти вироблення та реалізації зовнішньополітичних доктрин і стратегій, що формують квітенсенцію зовнішньої політики держави (Lakishyk, 2025); В. Ліпканом проведено всебічний

аналіз зовнішньополітичного змісту стратегічного партнерства на прикладі України та США (Lipkan, 2025); І.В. Марченко визначив вектори зовнішньої політики США в умовах трампізму (Marchenko, 2025); І. Тодоровим і Н. Тодоровою проаналізовано перші сто днів другого президентського терміну Дональда Трампа в контексті змін зовнішньої політики США щодо російсько-української війни та глобальної безпекової архітектури (Todorov, Todorova, 2025); І. В. Тихоненко окреслила концептуальний вимір України в зовнішньополітичній стратегії США за адміністрації Дж. Байдена (Tikhonenko, 2023); В. Фарапановим досліджено роль американської зовнішньої допомоги як важливого компоненту зовнішньої політики США з 1945 р. (Farananov, 2024).

Емпіричну базу дослідження склали статистичні дані Світового банку (World Bank, 2023), Стокгольмського міжнародного інституту (SIPRI, 2024), Державного департаменту США (US Department of State, 2024), UNESCO (UNESCO, 2023), USAID (USAID, 2023), Stanford Institute (Stanford Institute, 2024), Stanford AI Index (Stanford Institute for Human-Centered AI 2024).

Методологічну основу дослідження складають: діалектичний метод – застосовано для визначення змісту поняття «потенціал міжнародної активності»; системний – вжито для виділення складових потенціалу міжнародної активності; статистичний метод використано для виявлення стану складових потенціалу міжнародної активності – економічного, військового, дипломатичного, технологічного, гуманітарного, освітнього; порівняльний – реалізовано для з'ясування наявного потенціалу США та стану практичної реалізації їх зовнішньополітичних стратегій.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття. Формулювання цілей статті. Невіршеними складовими проблемами формування зовнішньополітичних пріоритетів США є: відсутність у фаховій літературі визначення поняття «потенціал міжнародної активності», а також відсутні наукові розвідки його як чинника формування зовнішньополітичних пріоритетів США; фахівцями не встановлено рівень можливостей активізації діяльності США на міжнародній арені в майбутньому; не охарактеризовано стан складових потенціалу міжнародної активності та не визначено можливості його впливу на формування зовнішньополітичних пріоритетів США.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є з'ясування потенційних можливостей міжнародної активності США у формуванні зовнішньополітичних пріоритетів держави на сучасному етапі міжнародних відносин. Для досягнення поставленої мети передбачено вирішити такі цілі:

1. Визначити зміст поняття «потенціал міжнародної активності» та означити його основні складові у контексті сучасних міжнародних відносин.

2. Проаналізувати стан економічного, військового, дипломатичного, гуманітарного і технологічного потенціалу США, використовуючи статистичні дані та аналітичні матеріали.

3. Охарактеризувати основні зовнішньополітичні пріоритети США у різних регіонах світу та з'ясувати їх залежність від ресурсного базису держави.

4. Здійснити порівняльний аналіз між наявним потенціалом США та практичною реалізацією зовнішньополітичних стратегій, відображених у доктринальних документах та діях адміністрацій останніх років.

5. Виявити тенденції та перспективи впливу міжнародної активності США на трансформацію глобальної системи міжнародних відносин у середньостроковій перспективі.

Реалізація цих завдань дозволить не лише розкрити логіку формування зовнішньополітичних пріоритетів США, але й продемонструвати, яким чином ресурси держави визначають характер її участі у світовій політиці.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням наукових результатів. Динамічні процеси, що відбуваються в сучасному міжнародному середовищі, обумовлюють потребу у розробці нових понять та категорій, які б більш точно відображали сучасну реальність міжнародного життя. Одним із таких термінів є «потенціал міжнародної активності».

Інтеграційні процеси в науці призводять до вживання загальновідомих дефініцій в різних галузях науки, і відповідно, до набуття ними міждисциплінарного характеру. Одним із таких родових понять є категорія «потенціал».

Т.О. Бабан вказує, потенціал (від лат. *potentia* сила, можливість, напруга) – в широкому розумінні означає засоби, запаси, джерела, які є в наявності та які можуть бути використані для досягнення певної мети, здійснення плану, рішення якої-небудь задачі (Baban, 2012, р. 63).

Новий тлумачний словник української мови, слово «потенціал» тлумачить як величину, яка характеризує запас енергії тіла, що перебуває в даній точці силового поля; сукупність усіх наявних засобів, можливостей продуктивних сил і т. д., що можуть бути використані в якій-небудь галузі, ділянці, сфері; запас чого-небудь; резерв; приховані здатності сили для якої-небудь діяльності, що можуть бути виявлені за певних умов (New Explanatory Dictionary, 2001, р. 840).

Поняття «потенції» разом з поняттям «акту» є найважливішими у філософії Аристотеля (лат. *actus et potentia* – дійсність та можливість). «Своїм вченням про акт та потенцію Аристотель увів у онтологію принцип розвитку... Суттєвим є співвідношення між актом і потенцією, з одного боку, та формою і матерією, з іншого: згідно Аристотеля, матерія є чиста потенційність, а форма, *ейдос*, – актуальність (енергія, чи *ентелехія*) речі... Потенція є спроможність речі бути не тим, чим вона є, в категорії 1) субстанції, 2) якості, 3) кількості, 4) місця, тобто спроможність здійснювати відповідно «рух», чи «процес»: а) виникнення – знищення, б) якісної зміни чи «інаковіння», в) зростання – спаду і г) просторового переміщення (Baban, 2012).

У сучасних дослідженнях українських учених поняття «потенціал» у філософському аспекті також здебільшого подається як «сукупність наявних засобів, можливостей у конкретній сфері» (Vasylenko, Vasylichenko, Galitsky, 2007, р. 223), що, враховуючи напрацювання вчених-філософів, дає підстави визначати його як універсальну та загальну категорію (Dobrik, 2018).

Погодимося з думкою К. В. Ухаль, який під поняттям «потенціал» розуміє інтегральну форму різноманітних можливостей, властивостей, засобів, умов, нереалізованих резервів ..., які за відповідних умов можуть бути використані для досягнення конкретних цілей, тобто перейти від можливості у дійсність (Ukhal, 2011).

Необхідно зауважити, так як поняття «потенціал» і «акт» логічно тісно пов'язані між собою, то у контексті цього, важливим є також з'ясування семантичного значення слова «акт» і відповідно «активність».

Сучасний тлумачний словник української мови інтерпретує слово «акт» як те, що вчинене, здійснене ким-небудь; учинок; вчинок (Yakovleva, Afonskaya, 2010, р. 19).

Слово «активність» як похідне від латинського «*aktivus*», воно означає дію, діяння, вчинок. В англійській мові слово «*activity*» вживається у значенні і діяль-

ності, і активності (Kovtun, 2014, p. 130). Великий тлумачний словник сучасної української мови подає таке визначення: «активність – енергійна діяльність, діяльна участь у чому-небудь» (Large Explanatory Dictionary, 2002, 12).

В такому розумінні активність виявляється як діяльність, під час якої наявні можливості перетворюються в результат. При цьому, Н. Ковтун зазначає, для активності властива довільність, ініціативність та ситуативність. ... а діяльність має цілеспрямований, цілепокладальний характер. Проте, активність вцілому, може мати як цілеспрямований, так і ірраціональний, спонтанний, позбавлений мети характер (Kovtun, 2014).

Отже, на основі аналізу семантики слів «потенціал» і «активність», можливо стверджувати, що змістовно логічну конструкцію «потенціал активності» можливо визначити як інтегральну форму можливостей вчинення дій, застосування засобів, створення умов, залучення нереалізованих резервів, які можуть бути використані для досягнення конкретних цілей.

Звісно, конкретне змістовне наповнення будь-якої логічної конструкції визначається сферою явища, в якій воно виявляється. Відповідно, у міжнародному середовищі потенціал активності як явище являє собою форму можливостей, носієм яких є учасники міжнародних відносин. Оскільки в міжнародному середовищі носієм потенціалу активності є учасники міжнародних відносин, то в загальному сенсі потенціальна активність учасників міжнародних відносин на міжнародній арені є міжнародною. Тому, поняття «потенціал міжнародної активності» можливо визначити як інтегральну форму можливостей вчинення дій учасником міжнародних відносин на міжнародній арені, застосування ним засобів, створення умов, залучення нереалізованих резервів, які можуть бути використані для досягнення конкретних зовнішньополітичних цілей і пріоритетів.

На нашу думку, потенціал міжнародної активності Сполучених Штатів Америки як учасника міжнародних відносин складається із таких складових: економічний потенціал, військовий потенціал, дипломатичний потенціал, технологічний потенціал, гуманітарний потенціал, освітній потенціал.

Економічний потенціал Сполучених Штатів Америки є фундаментальною основою їхнього глобального лідерства та визначальним чинником у формуванні зовнішньополітичних пріоритетів. За даними Світового банку, у 2023 році економіка США становила близько 26,1 % світового номінального ВВП, що є найбільшим показником серед усіх країн (World Bank, 2023). У 2024 році загальний обсяг ВВП сягнув 29,18 трлн дол., зберігши позицію світового економічного лідера. Така частка дозволяє Вашингтону бути ключовим центром прийняття рішень у міжнародних фінансових інституціях, визначити правила глобальної торгівлі та підтримувати статус долара як основної резервної валюти (World Bank, 2023).

Фінансова могутність США проявляється не лише у макроекономічних показниках, а й у здатності формувати глобальні інвестиційні потоки. Американські корпорації забезпечують понад 40 % світових прямих іноземних інвестицій, що створює можливості для політичного впливу на регіональному та глобальному рівнях. Крім того, США активно використовують інструмент санкцій, що ґрунтується на домінуванні долара та контролі над міжнародною фінансовою інфраструктурою SWIFT, американські банки та фондові ринки. Економічні санкції проти росії, Ірану та Китаю стали одним із провідних інструментів сучасної зовнішньої

політики Вашингтона, що свідчить про прямий зв'язок економічного потенціалу з політичними пріоритетами (Keohane, 1984; Morgenthau, 2006).

Суттєвою перевагою є й роль США у світовій торгівлі. Американський ринок залишається одним із найбільш привабливих для експортерів, а торговельна політика Вашингтона безпосередньо впливає на економічну стабільність інших країн. Показово, що у 2022–2023 рр. частка США у світовій торгівлі товарами становила близько 11 %, а у торгівлі послугами понад 14 % (World Bank, 2023). Цей вплив дозволяє країні диктувати умови двосторонніх і багатосторонніх угод, а також формувати стандарти у стратегічних галузях від енергетики до високих технологій.

Сила економіки США визначає можливість фінансувати глобальні військові та дипломатичні ініціативи. Саме завдяки величезному ВВП та бюджетним надходженням Вашингтон може витратити понад 900 млрд дол. щороку на оборону, фінансувати міжнародні гуманітарні програми та реалізовувати масштабні інфраструктурні проекти за кордоном (SIPRI, 2024; USAFacts, 2023). Іншими словами, економічна база безпосередньо перетворюється на військову й дипломатичну спроможність.

Водночас американська економіка є джерелом внутрішньої політичної стабільності. Сильна фінансова система дозволяє державі витримувати кризи, як-от пандемію COVID-19 чи енергетичні виклики 2022–2023 рр., та зберігати провідні позиції у глобальній конкуренції. Це пояснює, чому економічна міць є не лише інструментом, але й передумовою довгострокової стратегії США у світі (Campbell & Ratner, 2018; Nye, 2004).

Для наочності наведемо порівняльні показники (табл. 1) (World Bank, 2023; Campbell & Ratner, 2018).

Ці дані демонструють: США не завжди є абсолютним лідером у кожному окремому сегменті, наприклад, Китай перевищує за обсягами торгівлі товарами, ЄС за торгівлею послугами, проте саме у сукупності економічних показників Вашингтон має унікальну перевагу. Це і визначає їхню здатність виступати «правилотворцем» у світовій економіці (Keohane, 1984; Campbell & Ratner, 2018).

Отже, економічний потенціал США є не лише базою для внутрішнього розвитку, а й головним чинником формування зовнішньополітичних пріоритетів. Саме економічна міць дозволяє Сполученим Штатам утримувати військову присутність у світі, проводити політику санкційного тиску, підтримувати союзників і реагувати на глобальні виклики. Таким чином, економіка виступає «ядром сили», яке забезпечує Вашингтону унікальне становище у міжнародній системі (Nye, 2004; Mearsheimer, 2001).

Військовий потенціал Сполучених Штатів Америки є одним із ключових чинників, що визначають їхню провідну роль у сучасній системі міжнародних відносин. Масштаби американських оборонних витрат, технологічні інновації, а також

Таблиця 1

Порівняльні показники США, Китай, ЄС

Показник (2023–2024)	США	Китай	ЄС (разом)
Частка у світовому ВВП	~26,1 %	~17,5 %	~18 %
Номінальний ВВП	\$29,18 трлн	\$18,5 трлн	\$19,6 трлн
Частка у світовій торгівлі товарами	~11 %	~15 %	~14 %
Частка у світовій торгівлі послугами	~14 %	~6 %	~20 %
Частка глобальних інвестицій	~40 %	~25 %	~22 %

глобальна мережа військових баз формують основу для здійснення Вашингтоном політики глобальної присутності та гарантування безпеки.

За даними Стокгольмського міжнародного інституту дослідження проблем миру, у 2023 році витрати США на оборону склали приблизно 916 млрд дол., що становить майже 40 % усіх світових військових витрат (SIPRI, 2024). Це більше, ніж разом витрачають Китай, росія, Індія, Велика Британія та Німеччина. У 2024 році, за різними оцінками, бюджет досяг 997 млрд дол., що відповідає близько 3,4 % ВВП США (USAFacts, 2023; SIPRI, 2024). Такий рівень фінансування свідчить про системний характер пріоритетів американської політики: оборона є базовою сферою, яка стабільно отримує понад десяту частину всього федерального бюджету.

Порівняльна динаміка військових витрат демонструє стійке зростання (табл. 2).

Ці показники свідчать, що США не лише зберігають пріоритетність оборонної сфери, але й поступово збільшують інвестиції, адаптуючи їх під виклики XXI століття від гібридних конфліктів до кіберзагроз.

Однак військовий потенціал США визначається не лише бюджетом. Унікальною особливістю є глобальна мережа закордонних баз: за різними оцінками, Сполучені Штати утримують від 750 до 877 військових об'єктів у понад 80 країнах світу (Mearsheimer, 2001). Це створює логістичну і стратегічну перевагу, дозволяє оперативно розгорнути сили у будь-якому регіоні світу та забезпечує союзників відчутною безпековою парасолькою. Наприклад, у Європі важливими є бази у Німеччині, Польщі та Італії, тоді як в Азії ключове значення мають військові контингенти у Японії, Південній Кореї та на Філіппінах.

Технологічний вимір американської військової могутності не менш важливий. США інвестують значні ресурси у розвиток високотехнологічного озброєння: системи протиракетної оборони, гіперзвукові ракети, безпілотні системи, штучний інтелект для аналізу та управління бойовими діями, а також космічні програми. Лише у 2023 році на дослідження та розробки у військовій сфері було виділено понад 130 млрд дол., що перевищує оборонні бюджети більшості країн світу (SIPRI, 2024).

Військова сила США має безпосередній вплив на формування зовнішньополітичних пріоритетів. У Європі вона забезпечує стримування росії та підтримку України; в Індо-Тихоокеанському регіоні балансування зростаючого впливу Китаю, на Близькому Сході гарантування енергетичної стабільності та захист союзників, зокрема Ізраїлю. Завдяки поєднанню глобальної військової присутності та технологічного домінування США залишаються головним «архітектором безпеки» у сучасному світі (Wilson, 2008).

Таким чином, військовий потенціал Сполучених Штатів є не лише засобом оборони, але й важливим інструментом зовнішньої політики. Він дозволяє країні

Таблиця 2

Порівняльна динаміка військових витрат

Рік	Військовий бюджет США (млрд \$)	% федерального бюджету	% ВВП
2022	~838	~12,7 %	–
2023	~905–916	~13,7 %	–
2024	~997	~13,0 %	3,4 %
2025 (пл.)	~962	~13,7 %	–

Джерело: (SIPRI, 2024; USAFacts, 2023)

реалізовувати стратегічні цілі, підтримувати глобальний порядок і залишатися єдиною державою, здатною проектувати силу на будь-який континент.

Дипломатичний потенціал Сполучених Штатів є одним із головних інструментів реалізації їхньої зовнішньої політики. США володіють найбільшою у світі мережею дипломатичних представництв та системою союзів, що дозволяє їм не лише реагувати на міжнародні виклики, але й активно формувати світовий порядок. За даними Державного департаменту США, у 2024 році країна мала майже 190 посольств і консульств, а також понад 270 дипломатичних установ різного рівня у різних країнах світу (US Department of State, 2024). Така розгалужена присутність дає можливість Вашингтону оперативно впливати на політичні процеси у глобальному масштабі.

Ключовою складовою дипломатичного потенціалу США є провідна роль у міжнародних організаціях. США були співзасновником і залишаються провідним членом таких структур, як ООН, НАТО, МВФ, Світовий банк, СОТ, G7 і G20. Їхні фінансові та політичні внески забезпечують вирішальний голос у цих інституціях, а це означає, що саме Вашингтон часто задає порядок денний глобальних дискусій (Keohane, 1984). Особливо показовою є роль у НАТО, де Сполучені Штати фінансують понад 16 % загального бюджету альянсу, водночас забезпечуючи левову частку військової потужності та стратегічного командування.

Система союзів і партнерств США є унікальною. У Європі це, насамперед, альянс НАТО та двосторонні відносини з Великою Британією, Польщею, Німеччиною; в Азії – стратегічні союзи з Японією, Південною Кореєю, Австралією та Філіппінами. У Латинській Америці важливим інструментом залишається Організація американських держав (ОАД), яка виступає майданчиком для координації політики в регіоні. На Близькому Сході США підтримують особливі відносини з Ізраїлем, Саудівською Аравією, Катаром. Усі ці альянси створюють ефект «дипломатичного мультиплікатора»: можливості США значно перевищують їхні власні ресурси, оскільки до них додається потенціал союзників (Nye, 2004).

Як свідчать дані, США не мають абсолютної переваги за кількістю дипломатичних місій, однак саме їхні союзи й альянси забезпечують реальну ефективність міжнародного впливу. У випадку з ЄС дипломатичний потенціал розподілений між державами-членами, а Китай хоча й розбудовує активну дипломатичну присутність, проте обмежений у сфері військово-політичних альянсів.

Американська дипломатія активно поєднує традиційні канали з новими інструментами, як-от цифрова дипломатія, комунікація через соціальні мережі, використання міжнародних освітніх програм та обмінів. Водночас дипломатичний потенціал має і «жорсткіший» вимір через механізми санкційних режимів, де саме США виступають головним ініціатором коаліційного тиску на країни-порушники. Приклади санкції проти росії у зв'язку з війною проти України, обмеження проти Ірану та Північної Кореї, торговельні обмеження щодо Китаю у сфері високих технологій.

Для порівняння варто розглянути статистичні показники дипломатичної присутності (табл. 3) (US Department of State, 2024; Campbell & Ratner, 2018).

Таким чином, дипломатичний потенціал США базується на поєднанні трьох головних складових: глобальної мережі представництв, інституційного впливу через міжнародні організації та системи союзів і партнерств. Це дозволяє Вашингтону не лише реалізовувати власні інтереси, а й виступати центром координації колективних дій у кризових ситуаціях. Прикладом є створення антикремлівської коаліції у 2022–2024 рр., коли саме дипломатичні ресурси США стали вирішаль-

Таблиця 3

Порівняння статистичних показників дипломатичної присутності

Показник (2024)	США	Китай	ЄС (разом)
Кількість посольств і консульств	~190	~175	~145
Представництва в міжнародних організаціях	Практично у всіх ключових	Значне, але обмежене у військових	Сильне, але розподілене між країнами
Система союзів та альянсів	NATO, G7, G20, AUKUS, QUAD	ШОС, BRICS	NATO (через держави-члени), ЄС

ними для мобілізації підтримки України та зміцнення європейської безпеки (US Department of State, 2024; USAID, 2023).

Гуманітарний потенціал і «м'яка сила» є однією з найбільш характерних складових міжнародної активності Сполучених Штатів Америки. На відміну від економічних чи військових ресурсів, які передбачають прямий вплив, «м'яка сила» діє опосередковано через привабливість культури, цінностей та соціальних моделей, здатних формувати позитивний імідж країни. США історично досягли значних успіхів у цій сфері, перетворивши власний гуманітарний потенціал на стратегічний інструмент зовнішньої політики.

Найбільш очевидно американський культурний вплив проявляється у сфері медіа та аудіовізуальної продукції. Голлівудська кіноіндустрія, масова музика, література, телебачення і глобальні соціальні мережі створюють інформаційне середовище, яке формує уявлення про спосіб життя, свободи й цінності Сполучених Штатів. За даними UNESCO, США посідають перше місце у світі за експортом культурної продукції, що щороку приносить понад 60 млрд дол. доходу. Таким чином, культурна індустрія перетворюється не лише на джерело прибутків, а й на ефективний механізм поширення впливу (UNESCO, 2023).

Освітній вимір є ще одним вагомим чинником гуманітарної присутності США. Країна приваблює найбільшу кількість іноземних студентів серед розвинених держав: у 2023 році у США навчалася понад 948 тис. іноземних громадян, і цей показник поступається лише Великій Британії. Програми академічних обмінів, зокрема Fulbright, International Visitor Leadership Program, а також стипендії від провідних університетів сприяють формуванню глобальних еліт, які часто залишаються прихильними до американських підходів і цінностей. Фактично, освіта перетворюється на дипломатичний інструмент, що створює довгострокові соціальні й політичні зв'язки (Nye, 2004).

Гуманітарна допомога посідає центральне місце у стратегії «м'якої сили» США. За даними USAID, Сполучені Штати виділили понад 55 млрд дол. на офіційну допомогу розвитку, що становить приблизно 23 % усіх глобальних видатків у цій сфері. Програми американської допомоги охоплюють найрізноманітніші сфери від ліквідації наслідків стихійних лих до боротьби з бідністю та епідеміями. Наприклад, у рамках глобальної боротьби з COVID-19 США стали найбільшим донором вакцин для країн Африки й Південної Азії. Це свідчить про те, що гуманітарна допомога використовується як інструмент підвищення довіри до США та водночас, як елемент зовнішньополітичного впливу (USAID, 2023).

Окрему роль відіграє символіка «американської мрії» уявлення про країну можливостей, інновацій та демократичних свобод. Хоча у самих США ця ідея зазнає критики через соціальні розшарування, на міжнародному рівні вона залишається одним із головних чинників привабливості американської моделі. Країни, що прагнуть модернізації, часто сприймають американську систему як орієнтир у сфері економічних реформ, розвитку науки та інновацій.

Таким чином, «м'яка сила» США забезпечує створення сприятливого середовища для реалізації зовнішньополітичних цілей. Вона доповнює економічний і військовий потенціал, надаючи Вашингтону можливість легітимізувати свої дії на міжнародній арені. Культурна експансія, міжнародна освіта, гуманітарна допомога й образ країни можливостей формують стійкий позитивний імідж, який зміцнює позиції США навіть у тих регіонах, де їхні економічні чи військові ресурси обмежені. У глобальній конкуренції з Китаєм і Росією саме «м'яка сила» є тією сферою, де Вашингтон зберігає суттєву й довгострокову перевагу.

Технологічний потенціал Сполучених Штатів Америки сьогодні виступає одним з найважливіших елементів їхньої міжнародної активності та визначальним фактором зовнішньополітичних пріоритетів. У XXI столітті економічні й військові ресурси все більше залежать від рівня інноваційного розвитку, а технології стають новим виміром глобальної конкуренції. США, які тривалий час були світовим лідером у наукових дослідженнях та інноваціях, прагнуть зберегти цей статус, адже від нього безпосередньо залежить їхня здатність утримувати гегемонію в міжнародній системі (Huntington, 1996).

У рейтингу Global Innovation Index 2023 року США посіли 3-тє місце серед найбільш інноваційних економік світу, поступившись лише Швейцарії та Швеції. Витрати на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) у США перевищили 700 млрд дол., що становить приблизно 3,5 % від ВВП країни. Водночас, близько 60 % усіх глобальних інвестицій у сферу високих технологій припадають саме на американські компанії. Це створює стратегічний ресурс для зовнішньої політики, оскільки контроль над технологічними стандартами фактично означає контроль над економічними і політичними процесами в інших державах (Stanford Institute, 2024).

У сфері штучного інтелекту США залишаються світовим лідером. За даними Stanford AI Index, американські компанії профінансували понад 109 млрд дол. у розробку систем ШІ, що у 12 разів перевищує китайські інвестиції (близько 9,3 млрд дол.) (Stanford Institute, 2024). Саме у США створено найбільшу кількість провідних моделей штучного інтелекту 40 проти 15 у Китаї та 12 у ЄС. Оцінка їхньої ефективності у міжнародних бенчмарках, зокрема LMSYS Chatbot Arena, підтверджує якісну перевагу американських розробок. Це дозволяє Вашингтону використовувати ШІ не лише як економічний ресурс, але й як інструмент стратегічної політики, зокрема у сфері кібербезпеки, оборони та інформаційного впливу.

Кіберпростір став ще одним критично важливим напрямом міжнародної конкуренції. За даними CISA, федеральний уряд США виділив понад 13 млрд дол. на кіберзахист критичної інфраструктури (CISA, 2023). Співпраця зі стратегічними партнерами ЄС, Японією, Австралією у сфері кібербезпеки дозволяє створювати колективні механізми протидії кібератакам, насамперед з боку Китаю та росії. Американські IT-гіганти Microsoft, Amazon, Google контролюють основні сегменти глобальних хмарних сервісів, що забезпечує не лише комерційний вплив, а й можливість встановлювати стандарти кіберзахисту.

Не менш важливим залишається космічний напрям. США домінують у сфері космічних інновацій: NASA реалізує масштабні програми співпраці з Європейським космічним агентством, а приватна компанія SpaceX здійснює понад 60 % світових комерційних запусків. У 2022–2024 роках частка США у глобальних космічних інвестиціях перевищувала 55 %, що підтверджує стратегічну перевагу країни у сфері супутникових технологій, оборонних систем і комерційного освоєння космосу. Це напряму впливає на зовнішню політику, адже контроль над космічною інфраструктурою визначає і можливості у сфері розвідки, і здатність реагувати на кризові ситуації (NASA, 2024; SpaceX, 2024).

Для наочності порівняємо ключові показники технологічного потенціалу США з їхніми головними конкурентами (табл. 4) (Stanford Institute, 2024; NASA, 2024; SpaceX, 2024):

Як видно з таблиці, США демонструють системну перевагу в більшості ключових сфер технологічного розвитку. Китай швидко наздоганяє у сфері інновацій, однак відставання за інвестиціями та якістю моделей ШІ залишається відчутним. Європейський Союз зберігає сильні позиції у науковій сфері, проте поступається за обсягом фінансування і швидкістю комерціалізації технологій.

Таким чином, технологічний потенціал США є не лише сферою економічного розвитку, але й стратегічним інструментом зовнішньої політики. Він визначає характер глобальної конкуренції, впливає на формування нових альянсів і визначає регіональні пріоритети. У найближчі роки саме інновації у сферах штучного інтелекту, кібербезпеки та космосу будуть основою для збереження американського лідерства і формування нового світового порядку.

Міжнародний потенціал США визначає характер і спрямованість їхньої зовнішньої політики у різних регіонах світу. Взаємодія економічних, військових, дипломатичних, гуманітарних і технологічних ресурсів трансформується у конкретні пріоритети, які відображають як глобальні інтереси Вашингтона, так і специфіку окремих регіонів.

В Європі ключовим завданням США залишається стримування росії та забезпечення безпеки союзників у рамках НАТО. Після початку повномасштабної агресії РФ проти України у 2022 році Сполучені Штати стали головним донором військової та фінансової допомоги Києву, виділивши понад 70 млрд дол. у 2022–2024 роках (US Department of State, 2024). Паралельно зростає американська військова присутність у Польщі, країнах Балтії, Румунії. Важливим інструментом стає і економічна співпраця: Вашингтон зміцнює позиції на енергетичному ринку ЄС, постачаючи скраплений природний газ, що дозволило суттєво знизити залежність Європи від російських енергоносіїв. Таким чином,

Таблиця 4

**Ключові показники технологічного потенціалу США
з їхніми головними конкурентами**

Показник (2024)	США	Китай	ЄС
Інвестиції у ШІ (млрд \$)	109,1	9,3	~7,5
Кількість провідних ШІ-моделей	40	15	12
Частка глобальних інноваційних інвестицій	~35 %	~25 %	~20 %
Космічні інвестиції (% світових)	~55 %	~20 %	~15 %

економічний і військовий потенціал США інтегрується у пріоритет забезпечення безпеки європейського простору.

У Азії та Індо-Тихоокеанському регіоні зовнішньополітичні пріоритети США визначаються конкуренцією з Китаєм. Вашингтон розширює альянси QUAD з Індією, Японією та Австралією; AUKUS з Великою Британією та Австралією, поглиблює військову присутність у Південній Кореї, Японії та на Філіппінах (US Department of State, 2024). Економічно США просувають Індо-Тихоокеанську економічну структуру (IPEF) як альтернативу китайській ініціативі «Один пояс, один шлях». Технологічний потенціал у сфері ІІТ та кібербезпеки також використовується для формування стратегічної переваги у регіоні. Таким чином, головним завданням стає стримування Китаю і забезпечення збереження американського впливу на ключових ринках та у сфері безпеки (CISA, 2023).

Близький Схід традиційно залишається одним з найважливіших напрямів американської зовнішньої політики. Тут реалізуються одразу кілька пріоритетів: підтримка стратегічного союзу з Ізраїлем щорічна військова допомога понад 3,8 млрд дол., збереження партнерства з Саудівською Аравією та Катаром, утримання військових баз у країнах Перської затоки (Morgenthau, 2006; US Department of State, 2024). США концентрують зусилля на контролі над безпековими ризиками, пов'язаними з Іраном, та на гарантуванні стабільності постачання енергоресурсів на світові ринки. Військова присутність тут тісно переплітається з економічними інтересами, а дипломатія зосереджується на підтриманні балансу між союзниками, що конкурують між собою.

У Латинській Америці США традиційно зберігають позицію головного зовнішньополітичного гравця, однак їхній вплив поступово знижується через зростання китайської економічної присутності. Пріоритети Вашингтона полягають у протидії нелегальній міграції, боротьбі з наркокартелями, підтримці демократичних урядів та розвитку економічної співпраці в межах угоди USMCA з Канадою і Мексикою. Водночас Китай активно інвестує у регіональні інфраструктурні проекти, що створює для США нові виклики. Саме тут американська «м'яка сила» і програми гуманітарної допомоги набувають особливої ваги, компенсуючи скорочення відносної економічної частки США.

Африка перетворюється на новий регіональний пріоритет унаслідок активізації Китаю та Росії. США зосереджуються на точкових стратегіях: розвиток енергетики, інвестиції у відновлювані ресурси, підтримка безпеки у регіоні Сахелю, а також боротьба з голодом і епідеміями. За підтримки USAID та AFRICOM США зберігають вплив у ключових державах, таких як ПАР, Нігерія, Кенія та Ефіопія. Проте американський потенціал тут поступається китайському за масштабами інвестицій, тому Вашингтон використовує поєднання гуманітарних програм і військової співпраці для збереження стратегічної присутності (USAID, 2023; Nye, 2004).

Узагальнити регіональні пріоритети США допомагає таблиця (табл. 5) (Campbell & Ratner, 2018; US Department of State, 2024; USAID, 2023).

Таким чином, регіональні пріоритети США є безпосереднім відображенням потенціалу їхньої міжнародної активності. У Європі ключовим фактором виступає військово-економічна міць, в Азії технологічна і військова перевага, на Близькому Сході військово-енергетичний баланс, у Латинській Америці дипломатія та економічні угоди, в Африці гуманітарні програми й безпекові ініціативи. У сукупності ці підходи підтверджують, що глобальний вплив США базується на здатності інтегрувати всі складові свого потенціалу у конкретні стратегічні дії в різних регіонах світу.

Узагальнені регіональні пріоритети США

Регіон	Ключові пріоритети США	Основні інструменти реалізації
Європа	Стимування Росії, підтримка України, зміцнення НАТО	Військова допомога, санкції, LNG-постачання
Азія	Стимування Китаю, збереження технологічної переваги	QUAD, AUKUS, IPEF, військові бази
Близький Схід	Енергетична стабільність, союз з Ізраїлем, контроль Ірану	Військові бази, угоди про безпеку, фінансова допомога
Латинська Америка	Міграція, наркокартелі, збереження впливу	Економічні угоди (USMCA), співпраця у сфері безпеки
Африка	Конкуренція з КНР і РФ, розвиток енергетики, безпека	USAID, AFRICOM, інвестиційні проекти

Висновки дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Поставлені у статті завдання дозволили зробити такі узагальнення:

1. Поняття «потенціал міжнародної активності» можливо визначити як інтегральну форму можливостей вчинення дій учасником міжнародних відносин на міжнародній арені, застосування ним засобів, створення умов, залучення не реалізованих резервів, які можуть бути використані для досягнення конкретних зовнішньополітичних цілей і пріоритетів.

2. Визначення змісту поняття «потенціал міжнародної активності» показало, що його складовими є економічний, військовий, дипломатичний, гуманітарний та технологічний потенціали, які інтегруються у зовнішньополітичну стратегію США.

3. Аналіз економічного, військового, дипломатичного, гуманітарного й технологічного потенціалу США засвідчив, що країна зберігає домінуючі позиції майже в усіх ключових сферах глобального розвитку, використовуючи їх як базу для політичного впливу.

4. Характеристика зовнішньополітичних пріоритетів у регіонах світу продемонструвала, що США адаптують свій потенціал залежно від специфіки: у Європі військова допомога та стимування росії, в Азії конкуренція з Китаєм, на Близькому Сході енергетична стабільність та контроль Ірану, у Латинській Америці боротьба з міграцією й наркокартелями, в Африці поєднання гуманітарних програм і безпекових ініціатив.

5. Порівняльний аналіз між наявним потенціалом і практичною реалізацією зовнішньополітичних стратегій засвідчив відповідність ресурсної бази США їхнім міжнародним діям, а також залежність зовнішньої політики від можливостей у сфері економіки, технологій та оборони.

6. Виявлені тенденції та перспективи свідчать, що у найближчому десятилітті США збережуть глобальне лідерство, однак будуть змушені постійно адаптуватися до викликів з боку Китаю та інших центрів сили. Саме технологічний розвиток і здатність інтегрувати «жорстку» і «м'яку» силу визначатимуть ефективність міжнародної політики Вашингтона.

Перспективними напрямками подальших наукових досліджень формування зовнішньополітичних пріоритетів США є: аналіз впливу нових викликів (зміна

клімату; кіберзлочинність; тероризм; пандемії; енергетична безпека) на обрання майбутніми адміністраціями зовнішньополітичних пріоритетів США, і відповідно, моделювання майбутніх сценаріїв розвитку міжнародної активності США на міжнародній арені. Тому, означена тема має високий науковий потенціал.

Новизна дослідження. В процесі з'ясування потенційних можливостей міжнародної активності США у формуванні зовнішньополітичних пріоритетів США вперше було запропоновано визначення змісту поняття «потенціал міжнародної активності»; означено особливості основних зовнішньополітичних пріоритетів США у різних регіонах світу та з'ясовано їх залежність від стану ресурсного базису держави. Набули подальшого розвитку виявлення тенденцій та перспектив впливу міжнародної активності США на трансформацію глобальної системи міжнародних відносин у середньостроковій перспективі.

References [Список використаної літератури]

- Baban, T. O. (2012). Application of the category “potential” in modern economic research. *Bulletin of the Kharkiv National Technical University of Agriculture*, 127 “Economic Sciences”, 62–68 [in Ukrainian]. [Бабан Т. О. Застосування категорії «потенціал» у сучасних економічних дослідженнях. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства*. 2012. Вип. 127 «Економічні науки». С. 62–68. URL: <https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/d23096dc-7dff-4b9b-97cc-53949929421b/content>]
- Campbell, K., & Ratner, E. (2018). The China Reckoning: How Beijing Defied American Expectations. *Foreign Affairs*, 97(2), 60–70 [in English]. [Campbell K., Ratner E. The China Reckoning: How Beijing Defied American Expectations. *Foreign Affairs*. 2018. Vol. 97. No. 2. P. 60–70.]
- CISA. (2023). *Cybersecurity and Infrastructure Security Agency Annual Report 2023*. U.S. Department of Homeland Security [in English]. [CISA. *Cybersecurity and Infrastructure Security Agency Annual Report 2023*. U.S. Department of Homeland Security. 2023. URL: <https://www.cisa.gov/resources-tools/resources/annual-report> (дата звернення: 17.08.2025).]
- Dobrik, L. O. (2018). The origin of the concept of “potential” as a basic economic category of the socio-economic potential of the region. *Economy and Society*, 19, 746–755 [in Ukrainian]. [Добрик Л.О. Генеза поняття «потенціал» як базової економічної категорії соціально – економічного потенціалу регіону. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 19. С. 746–755. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-114>].
- Dudko, I. D. (2023). Foreign policy course of D. Trump in the conditions of formation of a new world order. *Political life*, 1, 62–68 [in Ukrainian]. [Дудко І. Д. Зовнішньополітичний курс Д. Трампа в умовах формування нового світопорядку. *Політичне життя*. 2023. № 1. С. 62–68. DOI: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2023.1.8>].
- Farapanov, V. (2024). American foreign aid as a component of US foreign policy since 1945. Scientific works of the Interregional Academy of Personnel Management. *Political Science and Public Administration*, 2(74), 91–95 [in Ukrainian]. [Фарапанов В. Американська зовнішня допомога як компонент зовнішньої політики США з 1945р. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. *Політичні науки та публічне управління*. 2024. Вип. 2. № 74. С. 91–95. DOI [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2024-2\(74\)-14](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2024-2(74)-14)]
- Huntington, S. P. (1996). *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*. New York: Simon & Schuster [in English]. [Huntington S. P. *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*. New York: Simon & Schuster, 1996. 367 p.]
- Keohane, R. O. (1984). *After Hegemony: Cooperation and Discord in the World Political Economy*. Princeton: Princeton University Press [in English]. [Keohane R. O. *After Hegemony: Cooperation and Discord in the World Political Economy*. Princeton: Princeton University Press, 1984. 290 p. DOI: <https://doi.org/10.1515/9781400820269>].
- Kovtun, N. (2014). On the problem of defining the concept of “social activity”. *Ukrainian Polish Studies*, 11. Historical and Philosophical Research, 129–137 [in Ukrainian]. [Ковтун Н. До проблеми визначення поняття «соціальна активність». *Українська полоністика*. 2014. Вип. 11. Історико-філософське дослідження. С. 129–137. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/18718/1/18.pdf>]
- Lakishyk, D. M. (2025). Foreign policy strategies of the USA, EU states and NATO: definition of the main criteria. *Problems of world history*, 1 (29), 113–135 [in Ukrainian]. [Лакішик Д. М. Зовнішньополітичні стратегії США, держав ЄС і НАТО: визначення основних критеріїв. *Проблеми всесвітньої історії*. 2025. Вип. 1 (29). С. 113–135. DOI: <https://doi.org/10.46869/2707-6776-2025-29-6>].

- Large Explanatory Dictionary of the Modern Ukrainian Language* [compiled by V. Busel]. (2002). Kyiv: Irpin VTF “Perun” [in Ukrainian]. [Великий тлумачний словник сучасної української мови [уклад. В. Бусел]. Київ: Ірпінський ВТФ “Перун”, 2002. 1440 с.]
- Lipkan, V. (2025). Foreign policy content of strategic partnership: on the example of Ukraine and the USA. *Bulletin of Lviv University: Series of philosophical – political science studies*, 58, 323–333 [in Ukrainian]. [Ліпкан В. Зовнішньополітичний зміст стратегічного партнерства: на прикладі України та США. *Вісник Львівського університету: Серія філософ. – політолог. студії*. 2025. Вип. 58. С. 323–333. DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2025.58.40>.]
- Marchenko, I. S. (2025). Vectors of US foreign policy under Trumpism: changing strategic priorities. *Politicus*, 3, 181–187 [in Ukrainian]. [Марченко І. С. Вектори зовнішньої політики США в умовах трампізму: зміна стратегічних пріоритетів. *Політикус*. 2025. Вип. 3. С. 181–187. URL: https://politicus.od.ua/3_2025/30.pdf.]
- Mearsheimer, J. J. (2001). *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: W.W. Norton & Company [in English]. [Mearsheimer J. J. *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: W.W. Norton & Company, 2001. 555 p.]
- Morgenthau, H. J. (2006). *Politics Among Nations: The Struggle for Power and Peace*. 7th ed. New York: McGraw-Hill [in English]. [Morgenthau H. J. *Politics Among Nations: The Struggle for Power and Peace*. 7th ed. New York: McGraw-Hill, 2006. 752 p.]
- NASA. (2024). *NASA Strategic Plan 2022–2026*. National Aeronautics and Space Administration [in English]. [NASA. *NASA Strategic Plan 2022–2026*. National Aeronautics and Space Administration. 2024. URL: <https://www.nasa.gov/strategicplan> (дата звернення: 18.08.2025).]
- New Explanatory Dictionary of the Ukrainian Language*. (2001). Vol. 2. К – Р. Kyiv: Akonit [in Ukrainian]. [Новий тлумачний словник української мови. Т. 2. К – П. Київ: Аконіт, 2001. 926 с.]
- Nye, J. S. (2004). *Soft Power: The Means to Success in World Politics*. New York: Public Affairs [in English]. [Nye, J. S. *Soft Power: The Means to Success in World Politics*. New York: Public Affairs, 2004. 191 p.]
- SIPRI. (2024). *Trends in World Military Expenditure 2023*. Stockholm International Peace Research Institute [in English]. [SIPRI. *Trends in World Military Expenditure 2023*. Stockholm International Peace Research Institute. 2024. URL: <https://sipri.org/publications/2024/sipri-fact-sheets/trends-world-military-expenditure-2023> (дата звернення: 18.08.2025).]
- SpaceX. (2024). *SpaceX Launch Statistics and Commercial Spaceflight Data* [in English]. [SpaceX. *SpaceX Launch Statistics and Commercial Spaceflight Data*. 2024. URL: <https://www.spacex.com/launches/> (дата звернення: 18.08.2025).]
- Stanford Institute for Human-Centered Artificial Intelligence. (2024). *AI Index Report 2024*. Stanford University [in English]. [Stanford Institute for Human-Centered Artificial Intelligence. *AI Index Report 2024*. Stanford University, 2024. URL: <https://aiindex.stanford.edu/report/> (дата звернення: 18.08.2025).]
- Tikhonenko, I.V. (2023). Ukraine in the US foreign policy strategy under the administration of J. Biden: a conceptual dimension. *Political Life*, 1, 74–81 [in Ukrainian]. [Тихоненко І.В. Україна в зовнішньополітичній стратегії США за адміністрації Д.Ж. Байдена: концептуальний вимір. *Політичне життя*. 2023. № 1. С. 74–81. DOI: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2023.1.10>.]
- Todorov, I., Todorova, N. (2025). The first 100 days of Trump’s second term: US foreign policy and the dynamics of the Russian-Ukrainian war. *Collection of scientific papers*, 1(34), 21–32 [in Ukrainian]. [Тодоров І., Тодорова Н. Перші 100 днів другої каденції Трампа: зовнішня політика США та динаміка російсько-української війни. *Збірник наукових праць*. 2025. Вип. 1. № 34. С. 21–32. DOI: [https://doi.org/10.24144/2078-1431.2025.1\(34\).21-32](https://doi.org/10.24144/2078-1431.2025.1(34).21-32).]
- Ukhal, K. V. (2011). Basic approaches to the study of the concept of “territory potential”. *Regional problems of Ukraine: geographical analysis and search for solutions: collection of scientific works*. Kherson: PP Vyshemirsky [in Ukrainian]. [Ухаль К.В. Основні підходи до дослідження поняття «потенціал території». *Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення*: зб. наук. пр. Херсон: ПП Вишемирський, 2011. 408 с.]
- UNESCO. (2023). *Global Report on Cultural and Creative Industries*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [in English]. [UNESCO. *Global Report on Cultural and Creative Industries*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. 2023. URL: <https://www.unesco.org/en/culture/creative-industries> (дата звернення: 18.08.2025).]
- US Department of State. (2024). *U.S. Diplomatic Missions Worldwide* [in English]. [US Department of State. *U.S. Diplomatic Missions Worldwide*. 2024. URL: <https://www.state.gov> (дата звернення: 19.08.2025).]
- USAFacts. (2023). *U.S. Military Spending: Defense Budget Data* [in English]. [USAFacts. *U.S. Military Spending: Defense Budget Data*. 2023. URL: <https://usafacts.org/articles/how-much-does-the-us-spend-on-defense/> (дата звернення: 17.08.2025).]
- USAID. (2023). *Foreign Aid Explorer: United States Foreign Assistance*. U.S. Agency for International Development [in English]. [USAID. *Foreign Aid Explorer: United States Foreign Assistance*. U.S. Agency for International Development. 2023. URL: <https://explorer.usaid.gov> (дата звернення: 17.08.2025).]

- Vasylenko, P. M., Vasylychenko, V. S., Galitsky, V. M. (2007). *Dictionary-reference book of the social worker: a teaching aid*. Kyiv: IPKDSZU [in Ukrainian]. [Василенко П. М., Васильченко В. С., Галицький В. М. *Словник-довідник соціального працівника: навч. посіб.* Київ: ППҚДСЗУ, 2007. 322 с.]
- Wilson, E. J. (2008). Hard Power, Soft Power, Smart Power. *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 616(1), 110-124 [in English]. [Wilson E. J. Hard Power, Soft Power, Smart Power. *Annals of the American Academy of Political and Social Science*. 2008. Vol. 616. No. 1. P. 110-124. <https://doi.org/10.1177/0002716207312618>.]
- World Bank. (2023). *GDP (current US\$) – United States* [in English]. [World Bank. *GDP (current US\$) – United States*. 2023. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=US> (дата звернення: 15.08.2025).]
- Yakovleva, A. M., Afonskaya, T. M. (2010). *Modern Explanatory Dictionary of the Ukrainian Language*. Kharkiv: TORSING PLUS, [in Ukrainian]. [Яковлева А. М., Афонская Т. М. *Сучасний тлумачний словник української мови*. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2010. 672с.]

Kadolonok I. V.

Department of International Relations
Oles Honchar Dnipro National University
Nauky Ave., 72, Dnipro, 49045, Ukraine

THE POTENTIAL OF U.S. INTERNATIONAL ACTIVITY AS A FACTOR IN SHAPING ITS FOREIGN POLICY PRIORITIES

Summary

This article explores how the United States' extensive global capabilities shape its foreign policy priorities. The subject of analysis is the USA's «potential for international engagement», encompassing the nation's economic, military, diplomatic, and technological resources. We conduct a detailed review of existing scholarly works, publications, and statistical data illustrating the USA's role as a world leader and its response to emerging challenges. In particular, we consider the U.S. share of the global economy around 26% of world GDP, its defense budget USD 916 billion in 2023, the world's largest, and its global network of military bases 128 overseas bases in 49 countries. We systematize U.S. foreign policy priorities based on public opinion surveys focusing on counterterrorism, non-proliferation, energy security, allied support, etc. and official strategic documents. The study demonstrates that amid a transforming world order and intensifying competition with China and Russia, the US – as a powerful «global policeman» – maintains priorities aimed at preserving leadership in traditional military and diplomatic domains while increasing its role in emerging technological, informational fields. It finds that the high level of international engagement imposes a distinctive «footprint» on U.S. foreign policy: on one hand, there are growing demands especially among Republicans for burden-sharing of global security by allies; on the other hand, the U.S. upholds global responsibilities in security and economy. The methods include theoretical-analytical review, comparative analysis of statistical data, and expert assessments. The results indicate that the U.S. potential for international engagement correlates directly with its foreign policy priorities, which are predominantly centered on securing national security, economic prosperity, and countering global threats.

Key words: international engagement potential, foreign policy, U.S. priorities, global security, technological race.

Дата першого надходження статті до видання: 27.02.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.04.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026